

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:	
Egy évre	240 Lei.
Fél évre	120 Lei.
Egy negyed évre	60 Lei.
Egy hóra	20 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és Csani Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(Jászei főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZAM 151.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, január 19.

Bizonytalan helyzet.

Take Jonescu kormánya tegnap bemutatkozott a parlamentben és mindjárt meg is bukott. Végre-e a bukása vagy csak formai-e, talán már el is dőlt, mire e sorok napvilágot látnak. Tagadhatatlan, hogy az alatt a rövid idő alatt, míg Take Jonescu parlament nélkül kormányzott, bizonyos rokonszenvet tudott maga és kormánya iránt kelteni. Intézkedései arra vallottak, hogy ismeri a bajokat s az mindig jó fel, ha az orvoslásra hivatott helyesen tudja megállapítani a diagnózist. Mert csak a helyes diagnózis alapján orvosolható a beteg test. Már pedig állami szervezetünk beteg és gyors, gyökeres orvoslásra szorul. Most azonban az orvoslásra hivatottak összekaptak egymással és nem azon iparkodnak, hogy minél előbb meggyógyítsák a beteget, hanem azon civakodnak, ki legyen az orvosa. Hogy Take Jonescu ügyes kézzel fogott hozzá a gyógyításhoz, az nekik mellékes és ügylátszik nem fontos nekik az sem, hogy a beteg tovább kinlódik és állapota napról napra, óráról órára rosszabbodik.

Nekünk adófizető, még pedig súlyos és nagy, szinte elviselhetetlen adókat fizető polgárságnak

egészséges, szilárd államszervezetre van szükségünk és nem a politikusok civakodására. Take Jonescu bukása senkinek sem fáj, de kínosan érint mindenkét az a tény, hogy most az állam szekere néhány hétre vagy hónapra megint kátyuba jutott. A polgárságnak szilárd talajra van szüksége, ahol biztosan megvethesse a lábát, nyugodtan dolgozhasson és termelhesen a maga és az ország érdekében. De ez a bizonytalan helyzet, mely Take Jonescu kormányának bukása következtében állott elő, jó időre újból megakasztja a termelő munkát. Azt mondják, hogy a gazdasági élet legérzékenyebb szeizmografja a pénz. Nem kevésbé érzékeny azonban a politikailag bizonytalan helyzetekkel szemben a pénzt előteremtő munka sem.

Ebből a szempontból kívánatos, sőt elengedhetetlenül szükséges, hogy a politikai helyzet bizonytalansága a lehető leghamarább megszűnjék. Az állam még sokkal kevésbé konszolidált, sem hogy folytonos politikai kísérletezéseknek szabadna kiténi. Jöjjön tehát végre egy kormány, mely nyugodt munkát biztosít, mert a polgárok ebből élnek és nem politikai civakodásokból.

Leszavazták Take Jonescut

(A többség bizalmatlan a kormánnyal szemben)

BUCURESTI. A Román Távirati Iroda jelenti: A kamara tegnapi ülését délután három órakor nyitotta meg Zamfirescu elnök. A terem zsufolásig megtelt képviselőkkel. Valamivel három óra előtt lépett a terembe, óriási taps és éljenzés között Averescu. Néhány perccel utána az egész kormány bevonult Take Jonescut az élén. Az ülés megnyitása után nyomban Goga Octavián emelkedett szólásra. A jobboldal óriási tapsal fogadta, de a baloldaltól állandó közbeszólásokkal zavarták. Végül röviden bejelentette, hogy a többség bizalmatlansági indítványt tesz a kormány ellen, mert egyrészt hatalomra jutása ellenkezik a parlamenti szokásokkal, másrészt nem bírja a nép, illetve a képviselők bizalmát. Utána Take Jonescu mondotta el röviden a kormány programját.

— Programom az — mondotta a miniszterelnök — hogy keresztülvigyem a választójogi javaslatot és a költségvetést. Tiltakozom az ellen, hogy csak egy pillanatig is pártkormánynak tekintsenek. Kifejezetten hangsúlyozom, hogy misszióm csupán az

említett törvényjavaslatok keresztülviteléig tart. Semmiféle akcióba nem akarok belebocsátkozni. Kérem önöket, támogassanak programom keresztülvitelében.

A miniszterelnök után ismét Goga Octavián szólalt fel. A néppárt nevében kijelentette, hogy a párt csakis egy, a parlamenti pártokból alakult kormányt támogat. Popoviciu Mihály, az erdélyi nemzeti párt nevében fildvözölte a kormányt, amelyet bár szálak fűznek az előbbi kormányhoz, mindamellet támogatni fognak a reformok keresztülvitelében. Michalache a parasztpárt nevében semleges kormányt kívánt és kijelentette, hogy nem támogatja a Take Jonescu kormányt. Cocea után Vajda akart beszélni, de a többségi képviselők nem engedték szóhoz jutni. Óriási zaj, füttylés, lármá keletkezett és az elnök hasztalanul csengetett.

Ezután megejtették a szavazást. Még mielőtt az eredményt kihirdetnék, Take Jonescu miniszterelnök szólásra emelkedett és kijelentette, hogy nem kíváncsi az eredményre. Beszédét ezzel fejezte be:

— Megyek a királyhoz és be-

Nobeldij-nyertes írók novellái.

Anatole France francia és Gjellerup Károly norvég íróktól közlünk alant egy-egy novellát. 1921ben ők voltak a Nobel-díj nyertesei. Anatole France novellája csak a minap jelent meg egy bájos novella-kötetben, Gjellerup Károlyé pedig szintén csak néhány nappal azelőtt jelent meg emlékirataiban.

Signora Chiara.

Írta: Anatole France.

Giacomó Tedeschi tanár jónevű orvos volt szülővárosában, Nápolyban. Házát minden rendű és rangú emberek keresik föl, de kiváltképpen a santa-luciai szép halászleányok. Minden betegségre van gyógyszer, nem tartja méltóságán alulnak rossz fogat húzni, ünnepek utáni napokon megfoltozza a duhaj legények meglékelt fejét és érti mint kell a tengerparti dialektust

latinnal kevernie, hogy megnyerje a betegek bizalmát, akik hatalmas kerevetén szoktak kinyújtzkodni; egy kereveten, mely rozoga és piszkos és annyira recseg, hogy a világ összes kikötővárosaiban aligha akad párja. Giacomo vézna termetű, telt arcú, szeme kicsi és zöld és orra akkora, hogy belelóg széles szájába. Kerek válla, hegyesen kiálló pocakja és szikár lába élénken emlékeztet az antik atillánokra. (Ó-római bohócok.)

Giacomo öreg napjaira elvette a fiatal Chiara Mammit, egy öreg és igen tekintélyes nápolyi feyencnek a leányát, akinek a Gorgo di Santon péküzlete volt és akit elhunytakor egész Nápoly megsiratott.

Signora Chiara szépsége azon napnak a sugarai alatt fejlődött teljes pompájába, amely arannyá érleli Torre szőlőfűrtjeit és Sorrento narancsait.

Giacomo Tedeschi tanár abban a boldog hitben élt, hogy a felesége ép oly erényes mint szép. De megtudja, mily szigorúak asszonybe-

esület dolgában a banditafamiliák. Mikor azonban a milanói Ascanio Ranieri a Martini-téren szabóüzletet nyitott és csakhamar minden napos vendég lett a háznál, mégis csak nyugtalankodott egy kissé.

Ascanio fiatal is volt, szép is, ajkán pedig állandóan mosoly ült. Azonban a hős Mammi leánya, bizonyosan sokkal jobb nápolyi honleány volt, semhogy egy milanói jött-mentért megfélekedzék a kötelességeiről. Ascanio különösen akkor szeretett ellátogatni a doktorékhöz, amikor a tanár nem volt odahaza és a Signorina is szívesebben fogadta négy szem közt, mint tanuk jelenlétében.

Mikor egy nap a tanár korábban tért haza, mint várták, Ascaniót a szép Chiara lábainál találta. Mig a Signorina istennői nyugalommal távozott, Ascanio fölemelkedett. Giacomo a legnagyobb részvétellel közeledett hozzá.

— Barátom, mondá, látom, ön szenved. Jól tette, hogy fölkeresett. Én orvos vagyok és hivatásom a

szenvedő emberiségen segíteni. Ön szenved, ne tagadja! Ön nagyon-nagyon szenved. Az arca úgy ég mint a tűz! . . . Fejfájás, kétség-telenül heves fejfájás. Okosan tette, hogy eljött hozzám. Bizonyosan türelmetlenül várt reám.

És ezzel az öreg, aki olyan erős mint egy szabin ökör, Ascaniót maga előtt a rendelőbe tőltta és kényeztetette, hogy lefeküdjék arra a hírhedt kerevetre, mely már negyven év óta látja Nápoly összes betegségeit. A szabót a párnák közé nyomta és felkiáltott:

— Ahá, most látom, mi a baj! A foga fáj! Isten uccse, borzasztó fogfájása van. . . .

És ezzel egy rettenetes harapófogót húzott elő a zsebéből, erőszakkal kinyitotta Ascanio száját és egy rántással kihuzta egy fogát.

Ascanio köpködve és átkozódva rohant el, a tanár pedig dühös kárörömmel kiáltott:

— Micsoda vasfog, milyen pompás, egészséges fog!

jelentem neki, hogy nem tudok együtt dolgozni ezzel a parlamenttel és visszaadom megbízatásomat.

A kormány tagjai ezután Take Jonescuval együtt eltávoztak a teremből. Zamfirescu elnök ezután kihirdette a szavazás eredményét. Leadtak összesen 271 szavazatot, a kormány ellen 190-et, mellette 81-et. Zamfirescu ezután az ülést berekesztette.

Szanatórium a várban

Több ízben foglalkozott az Aradi Közlöny az anádi szanatórium kérdésével. Megírtuk, hogy Trancu Jasi volt munkaügyi miniszter 500 ezer lejt adományozott az aradi tudógondozó céljaira. A város egészségügyi bizottsága az elmúlt héten ülést tartott, amelyen a tudósanatórium helyének kérdését tárgyalta. Azonban a bizottság nem hozott végleges határozatot. Az aradi munkásbiztosító pénztár most kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, amelyben a város támogatását kéri, hogy a tudósanatóriumot a vár fásorában felállíthassa. A munkásbiztosító pénztár a tudógondozóval együtt egyelőre csak fekvőcsarnokot szándékozik felállítani. Dr. Cornea Lucian, a pénztár főnöke tegnap Bucuresztbe utazott, ahol a kormány támogatását kéri a felállítandó tudósanatórium ügyében. Valószínűleg mártavasszal megkezdik a fekvőcsarnok építését.

Poincare hosszú szövetséget akar.

(Meghívás a genual konferenciára.)

PARIS. Dechanel szenátor, a francia köztársaság volt elnöke levelet intézett Poincarehoz, amelyben felhívta a miniszterelnök figyelmét arra, hogy a mostani körülmények között igen veszedelemes utra viszi a francia nemzetet.

PARIS. Poincare a genual konferencián fontos közléseket tesz a francia kormány külpolitikájáról. Poincare egyébként a Dayli Mail munkatársa előtt kijelentette, hogy helyesli a Briand szellemében megkötendő angol-francia szövetség gondolatát. De azt hiszi, hogy a szövetséget szorosabbra kell fűzni, mint ahogy tervezik, vagyis hosszabb időre kell megkötöni.

RÓMA. Tegnap miniszterelnök volt, amelyen Bonomi miniszterelnök beszámolt a cannesi konferenciáról. Kijelentette, hogy azt a pénzügyi konzorciumot, amely hivatalos lesz a közép-európai államok újjáépítésére, husz napon belül Londonban megalakítják.

PARIS. A cannesi konferenciát az olasz miniszterelnököt bizta meg, hogy a genual nemzetközi konferenciára szóló meghívókat küldje szét. A francia kormányhoz megérkezett Bonomi meghívója.

PARIS. A radikális párt éles harcot hirdet Poincare ellen. Poincare azt táviratozta Lloyd-Georgenak, hogy meggyőződése szerint biztosítani tudja a békeszerződés végrehajtását, a jóvátételt és kártalanítást Anglia segítségével. Lloyd-George azt vá-

laszolta, hogy Franciaországnak német betörés ellen való biztosítása és a jóvátételi szerződés fenntartása francia és angol közös érdek.

Főtárgyalás előtt a kórházi ápolók büntgye.

Az Aradi Közlöny fedezte fel annak fején Nagy Sándor és Kapcsos Péter, akik a megyei kórház elmeosztályán, mint betegápolók voltak alkalmazásban, a múlt év őszén Medve János volt városi kocsi, aki a kórház elmeosztályán állott ápolás alatt, addig ülteltek, amíg belehalt sérüléseibe. Cikkünkre az ügyészség a vizsgálóbíróval együtt azonnal megindította a nyomozást, amelynek során Nagy Sándor és Kapcsos Péter bűnössége beigazolást nyert és ellenük hálált okozó súlyos testi sértés miatt elrendelték az eljárást. A vádirat az ügyben tegnap készült el, amelyet ma a vizsgálóbíró a főtárgyalás kitűzése végeit áttett a törvényszék büntető tanácsához.

— Lázadással vádolt tanácsjegyző. Budapest. Dr. Lehoczky Miklós ügyészségi alelnök a múlt éjjel készítette el a letartóztatás alatt álló Szenkovics Dénes tanácsjegyző ellen a vádiratát. Az indítványban az ügyészség Szenkovicsot éppen úgy, mint a királypucos többi részeseit, lázadással vádolja és elrendeli ellene a vizsgálati fogságot.

Választójog és főrendiház.

(Friedrich külföldi tőkét követel.)

BUDAPEST. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén Friedrich István mondott hosszú beszédet, amely a késő esti órákig tartott. Mind végig éles hangon bírálta a kormányzatot és erélyesen követelte azt, hogy az állami üzemetek, ha másképp nem megy, külföldi tőke bevonásával minél rövidebb idő alatt alakítsák át részvénytársaságokká. Ezzel kapcsolatosan felvilágosítást kért a kormánytól arra nézve, hogy miért hiúsultak meg azok a tárgyalások, amelyeket az állam a múltkoriban francia tőkéssekkel folytatott az államvasutak átvétele érdekében. Végül kijelentette, hogy a jóvátételi kérdésében ő nem olyan optimista, mint a pénzügyminiszter.

BUDAPEST. A nemzetgyűlés közjogi bizottsága ma ülést tartott. Ezen a felsőház reformjéről szóló törvényjavaslat került tárgyalásra. Az ülésen, amelyen Tomcsányi Pál igazságügyminiszter is jelen volt. Vázsonyi Vilmos azt hangoztatta, hogy mindaddig nem lehet a felsőház reformjával foglalkoznia, amíg teljes egészében nem ismerik a választójogi törvényjavaslatot. Ezzel kapcsolatosan indítványt is nyújtott be, amelyben azt kéri, hogy mindaddig, amíg a nemzetgyűlés nem hozta meg a választójogi törvényt, a javaslat tárgyalását halasszák el. Vázsonyi indítványát a közjogi bizottság egyhangulag elfogadta.

BUDAPEST. Szmrecsányi György ma bejelentette belépését a Friedrich-pártba.

Amikor öt megjártam.

Írta: Gjellerup Károly.

Borus novemberi nap a zene-egyesület nagyon szerényen berendezett irodájában. Az íróasztalnál papirokkaif elfoglalva az öreg Erszlev, örökös szivarját rágya és szíva. Oldalt egy nagy szekrény mögött, amely a bérletjegyeket tartalmazza egymás fölötti rekeszeiben, egy szikár, kissé halvány ifju. A jegyeket már előtte való nap adták ki a nagy próbaterebben. Ma már csak a visszamaradt jegyek kerülnek kiadásra. Mi vel mind gyéribben jelentkeznek a jegyekért, a fiatalember ráér a saját gondolataival és hangulataival foglalkozni. Ezek nagyon is szomorúak volnának, ha el nem zavarnák őket és urrá nem lennének azok a Schubert-motívumok és dallamok, amelyeket tegnap oly áhítatosan hallgatott a jegykiadás befejezte után, amikor Rappoleli tanár Drezdából három koppenhágai zenészzel próbát tartott a nagy G-dur-négyesből. A fiatalember sok kamarazenetét hallott, de neki úgy tetszik, — egyéni hajlamain alapszik-e vagy mert most tanában különösen fogékony — hogy még soha oly csodálatos dal lamokat nem hallott... Habár tökéletlenül, de különösen az a bájos mellékmotívum maradt meg

emlékezetében, mely mintha valami édes emlékezésbe gubózna bele, hogy mind erőteljesebben fájdalom vágygyá fokozódjék. Mintha csupa gyöngéd tüköt sugna a fülebe.

Egy hölgy lép be.

A fiatalember végre elérkezettnek látja az időt, hogy véget vessen ábrándozásának és kiszolgálja a hölgyet. Ez azonban egyenesen Erszlev mesterhez fordul, aki odaadja neki a jegyet, mire megint távozik.

A szekrény mögötti fiatalembernek semmi dolga sem volt vele. A hangulata különben is olyan, amely ellenállóvá teszi a női bájjakkal szemben. Az imént távozott hölgy mégis hatott reá. Sőt a benyomás oly rendkívüli, hogy kitörülhetlenül megmaradt benne, bár évekig nem látta a hölgyet újból. Mi több: mikor élte alkonyán visszapillantott erre a képre, nem tudott rá példát, hogy ily rövidke találkozás — ha ennek az asszonynak filmszerű fel- és eltűnése ugyan annak nevezhető — emléket hagyott volna benne.

A benyomás élénkségét nem támogatta fényes toalett. Kis fekete sapkája és schottisch kék plaidje egyszerű és hangulatos volt. (Oh ez a kedves, öreg plaid! Nem rég, mikor megvédett a tél

hidege ellen, gyöngéden megcirógattam.) Az asszony gesztenyebarna volt és középtermű. Gazdag, sötétbarna karikáival félig elfödte homlokát, vonásai összhangzatosak, lágyak voltak. Semmi sem árulta el, hány arcot rejt ez az egy arc, mennyi pajkosság és ötletesség lakozik e szemekben és játszadozik az ajkakon.

Amikor ezen nem annyira föl-tűnő, mint inkább sajátos alak mögött becsukódott az ajtó, az ifju megkérdezte Erszlev mestertől, ki az a hölgy, aki egyenesen tőle, a legmagasabb fórumtól kapta a belépő-jegyét. Az öreg morogva adta meg a hölgy „természetrajzát” (ez állandó kifejezése az öregnek): Német nő, született Drezdában, (abban a városban, amely ép tegnap küldte el a fiatalembernek Rappoldi által azt a csodás Schubert-üdvözetet!), 25 éves és a kar violincsellistájának, Bendix Fritznek a felesége.

Erre az öreg ismét betömte szélesre rágott szivarjával a száját, a fiatal ember pedig megint visszamerült a Schubert-melódiákba és saját ifju szenvedéseibe...

A sors nem kopogtat mindig, sőt nem is gyakran nagy zajjal lé-tünk kapuján. Sokkal többször bejelentetlenül és halkán oson be

az ajtón — mint ebben az esetben is.

A fiatalember állig sejtí, hogy ebben az órában, ezen a borongós novemberi napon, ebben a rideg irodai helyiségben a jó angyala jelent meg neki.

Az asszony haza ment, hogy elkészítse az egyszerű ebédet az urának és gyermekeinek, akik közül a legfiatalabb még oly kicsiny, hogy még nem tud részt venni ilyen ebéden. S az asszonynak sem sugta meg a leghalványabb sejtélem sem, hogy az imént azon a fiatalemberen siklott végig a tekintete, aki hét évvel később szét fogja rebbenteni azt a családot, hogy annak valamennyi tagját új utakra terelje, hogy őt magához láncolja és hogy ezen explozió által a fiatalember maga is ki fog sodródni a számára látszólag megirt körből egy tág elipsziszbe.

Észrevétlenül keresztezte egy mást a két fonál, amelyből az új, közös élet mintája fog szövödni. Még észrevétlenül ott fókusznek a fonalak. Néhány év múlva azonban meg fogja ragadni őket két kézpár: fényüknek és lágy hajlókonyosságuknak örvendő végig fog ják simítani és nyújtani, ki fogják próbálni erejüket, játszadozni velük és játszva tovább szöni és... nem fogják tudni, mit szönek.

Farkasvadászat a Gorgonán.

(Aradi vadászok vállalkozása.)

A beállott hideg idő bátrabbá és elszántabbá tette a farkasokat, melyek az utóbbi időben a megyében is, mint az ország többi részében erősen elszaporodtak. Mai számunkban megemlékeztünk arról a farkaskalandról, mely a régi királyság egy községének lakosságát tartotta napokig aggodalomban. A farkasok elszaporodásának egyik fő oka, hogy a lakosság a fegyvertilalom miatt fegyvertelen és a „topostyán féreg” már évek óta zavartalanul szaporodtak. — Aradmegye halmagyi (nagyhalmagyi) járásából érkezett a napokban jelentés, hogy az ordások a járás lakosságának és háziállatainak életbiztonságát fenyegetik. Vasárnapra nagy vadászatot terveztek a farkasok ellen Halmagyi környékén, melyre számosan mentek Aradról is. A vadászatot résztvettek: Boneu Vazul megyei főjegyző, dr. Marcovici Vince árvaszéki elnök, Mager Traján középiskolai tanár, dr. Lufai Kornél, Telecean földbirtokos, Stefanuc prefektusi titkár, Bonici halmagyi főszolgabíró, és Petica szolgabíró, ezenkívül még számosan csatlakoztak Halmagium a vadásztársasághoz. A vadászat azonban a hatalmas hó miatt nem járt kellő eredménnyel. A társaság a Gorgona hegyet alkarta megközelelni, mert ezen van a farkasok főfészke, azonban az embermagasságyi hó miatt nem tudták a vadászok a hegyen levő erdőségekbe behatolni. A vadászat eredménye így csak egy farkas és két vaddisznó leterítése volt.

Gyermekgyilkos anya.

(Megölte újszülött gyermekét.)

Farkas Mária strandnál leányának négy nappal ezelőtt leánygyermekét született. A leány, hogy eltitkolja szegényét, a csecsemőt megfojtotta. Az ágy elé a földre tette a gyermeket, azután nagynehézzen lezárt az ágyról és addig taposta a szerencsétlen magzatját, amíg megfulladt. Sommer Nándor vizsgálóbíró a királyi ügyészség egyik vezetőjével tegnap járt ki a helyszínen, ahol megéjtette a hivatalos vizsgálatot és kihallgatta a gyilkos anyát. Farkas Mária, akit az esemény különben annyira megviselt, hogy jelenleg is súlyos betegen fekszik a lakásán csendőrök őrizete alatt, beismerte tettét. Azóta is állandó rémlátomásai és sürűn ismétlődő sírgörccsel vannak, úgy, hogy állapotára való tekintettel egylőre házikézelésben hagyták. A hivatalos orvosi boncolás a csecsemő testen fojtogatás jeleit, a halál okául pedig fulladást állapított meg.

— Az indiai forrongás. London. A Daily Telegraph-nak jelentik Kalkuttából. Indiában, a malabari forrongó vidéken háves harc volt a benszülött katonaság és a Kalkuttába igyekvő felkelők között.

Take Jonescu lemondott

(A liberálisok következnek? — A miniszterelnök és a Házfeloszlátás.)

BUCURESTI. A kamara szavazás eredménye előrelátható volt mivel a parasztpárt, amely semlegesnek ígérkezett, a kormány ellen szavazott. A szocialisták is a kormány ellen szavaztak. Ellenben a kormány mellett szavazott az erdélyi nemzeti párt, Jorga pártja, a demokrata párt, valamint a bukovinaiak és néhány erdélyi volt néppárti képviselő. Take Jonescu a szavazás eredménye után kérte az ülés elnapolását és kijelentette, hogy a kormány a következőknapot le fogja vonni és visszalép. Az ülés után Take Jonescu a királyi palotába ment, ahol a királynak jelentést tett az ülésen történtekről. (RTL.)

BUCURESTI. Take Jonescu miniszterelnök ma déli tizenkét órakor megjelent a király előtt és benyújtotta a kormány lemondását. (RTL.)

Jönnék a liberálisok.

BUCURESTI. Beavatott politikai körök szerint, a válság megoldására háromféle mód van előtérben. Az első szerint valószínű, hogy egy pártkormány alakul a jelenlegi parlamenti többségre bázisra. A másik verzió szerint koncentrációs kormány fog alakulni, amely rendelkezni fog a parlament feloszlátásának jogával. A harmadik verzió szerint valószínű, hogy a liberálisok következnek, akik ugyanakkor rendelkezni fognak a házfeloszlátás jogával. Igen sokan azt hiszik, hogy ez az utóbbi megoldás fog bekövetkezni, miután egy koncentrációs, vagy egy parlamenti kormánynak a parasztpárt magatartása miatt nehézség lennének. (RTL.)

Mihail otthagya Averescut.

BUCURESTI. Mihail Tivadar, az egységesítő bizottság elnöke, hétfőn délelőtt, még a néppárti értekezlet megnyitása előtt bejelentette kilépését a néppártból és a következő levelet intézte Averescuhoz:

— Tábormók Urf!

Ezennel közlöm Önnek, hogy a jelenlegi kormányt a választójogi reform és a pénzügyi reformok megvalósításában és az alkotmányozó gyűlés megtartásának lehetővé tételében támogatni kívánom és miután ezen álláspontom a párt álláspontjával szemben áll és tudom, hogy a néppárti értekezletén másképp fog határozni, akciószabadságom visszanyerése végett, kénytelen vagyok a néppártból való kilépésemet bejelenteni. Fogadjon stb. Mihail Tivadar.

Mit látott Vajda Budapesten?

BUCURESTI. A Vajda-Voevod tegnap beszéde közben Joanitescu néppárti képviselő közbekiáltott:

— Mit látott Budapesten!

Vajda erre így felelt:

— Budapesten azt láttam, hogy az oligarchia éppen úgy leigázva tartotta az országot, mint ahogy Romániában az Averescu kormány. De ha Budapesten nem ijedünk meg a magyar tigrisektől, akkor itten sem ijedünk meg a potokaktól. (RTL.)

A parlament feloszlátása.

BUCURESTI. Beavatott politikai körök véleménye szerint a válság megoldása a legrövidebb időn belül ekkor. Ugy tudják, hogy Take Jonescu fog újabb megbízatást kapni kormányalakításra és a kormányban közreműködnek majd Maniu és Jorga is. Amennyiben azonban Take Jonescut a kamara tegnapi ülésén történtek elkedvetlenítették, mincs kizárva, hogy Jorga fog megbízatást kapni kabinetalakításra. A koncentrációs kabinet valószínűsége kétségen kívül áll. (RTL.)

BUCURESTI. A kamara tegnapi ülésén megkérdezték Take Jonescut, hogy zsebében van-e a házfeloszlátási dekrétum? Take Jonescu kijelentette és hangsúlyozta, hogy a múltkor ő csak azt mondotta, hogy amennyiben a kormány ellen szavaznak, akkor a Házat fel fogja oszlatni. Azonban az ő zsebében még nincsen meg a házfeloszlátására vonatkozó dekrétum. (RTL.)

Afrikai kereskedő

kalandja a curtiói vámnál.

A napokban, amikor az expressz. Curticira érkezett Magyar ország felé való útjában, a határrendőrség tisztjei pénzvizsgálatot tartottak a vonaton. Grozescu határrendőrtisztnek feltűnt egy idősebb házaspár. Angol nyelven kiállított utleveleik szerint Kaufman I. M. johannisburgi (Délafrika) ruhagyáros és a felesége voltak. Grozescu kérdésére kijelentette Kaufmann, hogy nincs több készpénze néhány száz font sterlingnél. Megmotozták, ekkor egy bőrvöet találtak a derekán, melyben két darab 2—2 ezer font sterlingről kiállított csekk volt és a bőrvötele volt angol aranyakkal. Összesen hatezer font sterlinget vettek el Kaufmanntól, aki tiltakozott, hogy pénzt elvegyék és angol állampolgárságára hivatkozott. Amikor megkérdezték tőle, hogy miért nem tett nyilatkozatot a nála levő értékekről, azt válaszolta, hogy nem értette jól meg a tolmácsot, mert nem beszél más nyelven csak angolul. A határrendőrség Kaufmannt leszállította a vonatról és tudomására adta, hogy addig, amíg ügye el nincs intézve, nem utazhatik tovább. Kaufmannnak azonban megengedték a továbbutazást. Amint a vonat Magyarországra érkezett, Kaufmann

né kijelentette az utasok előtt, hogy van még nála egy 500 font-ról szóló csekk, Erdélyben pedig rokonai megkérdezték, hogy voltak. Kaufmann nem vette tragikusan az esetet és azt mondotta, hogy nem is nagyon bánja, ha hatezer fontját nem kapja vissza.

LEGUJABB.

Az új magyar honvédség.

BUDAPEST. Az új magyar honvédséget a békeszerződés alapján megállapított létszámában toborzás után január végéig össze kell hozni. Megállapítandó, hogy a magyar ifjúság versengve jelentkezett és a bizottság kiválasztotta nemzeti és katonai szempontból a legkiválóbbakat.

Ferenc Ferdinánd

törvénytelen fia.

Nemrégiben jelentettük, hogy Ferenc Ferdinánd konopisti birtokának és a csodaszép kastélynak felügyelőjévé kinevezték Ferenc Ferdinánd egyik fiát. A jelentésből nem derült ki, hogy az egykori trónörökös melyik fiáról van szó, azonban valószínűnek látszott, hogy Hohenberg Miksa hercegről, a trónörökösnek Chotek grófnővel a későbbi Hohenberg hercegnővel való házasságából született fiáról van szó. Most azután azt jelenti egy újabb prágai távirat, hogy nem Hohenberg hercegről, hanem egy Lamm Ferdinánd nevű volt osztrák századosról van szó, aki állítólag nem más, mint Ferenc Ferdinánd törvénytelen fia. Mintegy harminc évvel ezelőtt történt ugyanis, hogy a fiatal Ferenc Ferdinánd, aki akkor a prágai Hradzsiban lakott, megismerkedett Lamm Babetteal, aki egy prágai zsidó divatárkereskedőnek volt a leánya. Ferenc Ferdinánd többször vásárolt Lamm boltjában. Egy napon Lamm Babette azt a megbízatást kapta apjától, vitt fel a Hradzsiba a főherceg részére fehérneműmintákat. Ekkor kezdődött a szereiml regény. A következő évben a feltűnően csinos leánynak fiugyermeke született, akit katolikus rítus szerint Ferdinánd névre kereszteltek. Az anya végkielégítést és gyermektartási díjat kapott, a fiút pedig, a mikor fizennégy éves lett, katonai realiskolában helyezték el. A háboruban Lamm Ferdinánd egy cseh ezredben szolgált, amely a lucki áttörés alkalmával átment az oroszokhoz. A katonák elárulták az oroszoknak, hogy Lamm Ferdinánd nem más, mint Ferenc Ferdinándnak a fia és emiatt az oroszok szigorú őrizetben tartották, míg az ezred többi tagjának igen jó dolga volt. Lamm Ferdinánd csak most szabadult ki az orosz fogságból, anyját azonban már nem találta életben. Összeköttetései révén azután most sikerült elérnie, hogy ő lett a híres konopisti birtoknak a felügyelője, ahol Ferenc Ferdinánd oly előszeretettel töltötte a nyári hónapokat.

Látogatás Károly exkirálynál és Zita királynénál Funchalban

MADEIRA. A The Royal Mail Steam Packet Company tágas komfortjával berendezett Almanzora nevű hajója, hosszú útjában Buenos Aires felé kikötött Madeirában, ahol mintegy nyolc óra hosszat horgonyzott. Alighogy beresztették a hajóhidat, egy satalember tűnt fel az utasoknak, aki egy előttiik teljesen ismeretlen és talán sohasem hallott nyelven: magyarul kiáltotta szüntelen:

— Hein József ur!

Felindultan az izgatottságtól siettem a hírnök felé, aki miután kellőleg igazoltatott, egy levelet adott át nekem, melynek idegesen téptem fel a borítékját. Egy névjegy volt benne és rajta a következő lila tintával irt sorok:

— *Ő felsége a király és a királyné kegyes lesz önöket délelőtt 11 órakor fogadni. Hunyady József gróf.*

Előre kell bocsátanom, hogy mi már Lissabonból sürgőnyt küldtünk őfelségének Madeirába, a melyben a legnagyobb hódolattal az iránt esedeztünk, hogy tegye lehetővé, hogy nála tisztelegessünk. Igazában tehát Hunyady József gróf megtisztelő sorai egyaránt szóltak nekem és argentinai barátainknak: Carlos de Olazabal követségi attasénak és Rajsuli miniszternek, a kiket az én saját külön türelmetlenségem magukkal ragadtam.

(Az exkirály lakása.)

Pontosan 11 óra volt, amikor autónk megállott a Hotel Viktoria előtt, ahol az „Emperador” lakik. Magas kőfal övezi, melyről dusan és vadul lóg le a gyönyörű zöld lomb telve virágokkal. Egy barnára festett nagy kapu egy ócska csengővel. Meghazsom. Egy borotvált képű, szürke polgári ruhába öltözött ember némán bebocsát egy kicsi, festőien rendetlen kertbe, melynek közepén áll egy kis sárga villa, amely egy jobbmodu polgár nyaralójára emlékezteti az embert.

Bent a villában livrés inas nyit ajtót és bevezet egy kis szobába, ahol Hunyady József gróf és bájos felesége, Beilegarde grófnő fogadnak a legszeretettelőbb módon. Megkínáltak cigarettával és csevegtünk egy kicsit.

A gróf elmesélte viszonylagos utazásukat Madeirába.

— A valóságban nagyon keserves arról az utazásról beszélni, amelyet őfelsége a király és a királyné idáig megtettek. Halovány sejtelmünk sem volt, hogy hová visznek bennünket az angol hadihajón. Ott napi utazás után érkeztünk meg Galachól és csak a part-raszállás után tudtuk meg, hogy Madeirában vagyunk.

— Röstellem elmondani, hogy őfelségének és a felséges asszonynak csak az az egy ruhájuk van, amit a festőknél hordanak! Ami viszont az itteni hatóságokat illeti, el kell ismerni, hogy nagyon kedvesek és igen előzékenyek őfelségeik irányában.

— A királyné egyébként néhány nap múlva Wardegába utazik, hogy meglátogassa gyermekeit, ami pedig engem illet. — Kette hozzá keserű mosollyal Hunyady gróf — én is megyek haza

a feleségemmel, csak várom az utódomat, aki azért késett idáig, mert nem tudott még utlevelet kapni.

(Hunyady gróf elmegy.)

Meglepetten néztem Hunyady grófra, aki észrevette rajtam hogy mennyire megdöbbenett az a ki jelentése, hogy távozik a király oldala mellől.

— Nos igen, — mondotta — el kell mennem s ezen nem tudunk változtatni se én, se más. Egyszerűen anyagi okok készítetnek arra, hogy elhagyjam Funchalt, holott... Hanem azért őfelségét nem fogjuk magára hagyni. A helyzet az, hogy Funchalban egy személy napi elhátása a mi pénzügyviszonyaink szerint hetven ezer koronába kerül és ezt a kiadást, fájdalom, lehetetlen állandósítani. Így hát úgy határoztunk, hogy a magyar arisztokráciának egy-egy tagja fogja három hónaponként felváltani egymást az én hatáskörömben őfelsége szolgálatában. Más és okosabb és kivihetőbb megoldást nem találtunk...

Ekkor megnyílik az ajtó és egy berefvált képű szürkeruhás inas jelenik meg a küszöbön. Hunyady József gróf magához inti, mine meghajlik és jelenti neki:

— Őfelsége a király készen várja Carlos de Olazabad követségi attasé urát és Rajsuli miniszter ur ő excellenciáját.

Körülbelül egy negyedóra múlva az urak visszajöttek a felségektől és ekkor Hunyady gróf ungem vezetett be.

(Audienctán Károlynál.)

Az inas kinyitja az ajtót, mely egy egészen kicsi kis folyosóból nyílik, melyben még egy szőnyeg sem volt és előttem a mi szegény királyunk és a királyné! A mártírok! Nem irhatom le azt az érzést, amely erőt vejt rajtam, a mikor szemébe nézhettem annak az embernek, akit a sors oly halatlan magasságból ebbe a „Funchal” kis házikóba dobott. Az egész magatartásából kiérzik az az igazságtalanság, amit velem szemben az egész világ elkövet.

Mintha az a mérhetetlen fájdalom, a gond, melyhez pedig semmiképpen sem volt szokva, megszépítette volna. Szép szürke haja hosszúra van növesztve. Korán szürkült haj! Ruhája is szürke.

A királyné szürkészöld prēm-mel szegélyezett ruhában fogad. Nagyon sovány, keskeny az arca és sáppadt. Szemei még nagyobbak lettek. Mikor belépek a szobába, mely ugylátszik, a szalónjuk, megfen a majdnem szegénynek mondható birtorlat.

Vörös rozsdaszínű fotelok, 2 — 3 egyszerű nádszék, a közepén egy fényesre polírozott asztal. A nagy ablakokon keresztül a végtelen tenger látszik, mely elvágja Madeira „Napoleonját” az egész világtól.

Egy percig szinte elszédültem a látok őfelségeek előtt. Öntudatlan zavaromon a királyné segít keresztül amint kézsőkra felel nyújtja fehér keztyűs kezét és szomorú és fáradt mosollyal üzta magvarsággal kérdi tőlem:

— Milyen volt az útja idáig?

Az első szavai azzal a kedves egyszerűséggel és közvetlenséggel hangzanak el, mint annakidején a boldogabb időkben Schönbrunnban.

Most őfelsége a király nyújtja kezét és helyet kínál meg. Alig hogy leültem ismét a királyné szóval meg:

— Ön Párisban is járt — mondja — bizonyára hoz valami hírt ott élő fivéremtől.

Hódolatteljes válaszom után nyomban áttérődik a beszélgetés Magyarországra. Mily nagy-rabecsülés és micsoda végtelen szeretet hangzik ki a felséges ur minden szavából és mélyen meg van indulva a mikor szinte konkluzióképpen ezt mondja:

— Én az igazi hazámnak Magyarországot tekintem.

Végtelen bizalom csengett e szavakban, a hit és remény, hogy eljön majd egy nap, amikor ez a szomorú száműzetés véget fog érni.

A felséges asszony végtelen energiája alátámasztotta a király gyönyörű kijelentését és egy jobb jövőbe vetett keresztény hitét! E kijelentésen túl, amelyben IV. Károly király és Zita királyné ugyszólván fanatikusan hangoztatták hozzáta-fozásukat a magyar hazához, már nem volt nyoma sem a csüggedésnek, sem a kétségbeesésnek.

(Zita a magyarokról.)

Azán ismét a királyné beszélt gyengédséggel magyarországi visszaemlékezéseiről, arról a fogadtatásról, amelyben a háboru kitérősekor Budapesten fogadták.

— Sofia, de sofia életemben nem fogom elfelejteni és nem tudom majd eléggé meghálálni azt a bevonulást, amelyben Budapesten akkor még mint trónörökösnet részesítették. Életem legizőbb emléke az, amely minden viharon keresztül is örökre örökre összeforrasztott engem a mi magyar hazánkkal és a jószágos magyar néppel.

Ekkor ismét a király szólt meg és a legnagyobb becsülés és szeretet hangján érdeklődött Apponyi Albert gróf. Andrassy Gyula gróf és a „temperamentumos” Rakovszky István iránt. Majd emelkedett hangon a következőket mondotta:

— Bármí történt is, bármí történeten is, én sofia egy pillanatig nem kételkedem az én hű magyar népem hűségében és minden életető reményem az, hogy a Mindenható meg fogja nekem engedni, hogy Magyarország naggyátételében és hódóságra való törekvésében közreműködhessem.

A királyné ezután sokat beszélt gyermekeiről, hogy mennyire vágytak haza, hogy a kis Ottó akárhol van, ha magyarul hall beszélni, mindjárt oda megy és az illetőt megszólítja. Nevelőnője többször megszidta már érte és fenyegette, hogy emondja mamájának.

— Mama bizony nem haragszik meg, — felelte — hisz ezek magyarok, csak örül neki, ha beszélnek velük. Én minden magyarul beszélhetek.

— Amikor aztán, mint főfórum hoz, mégis hozzám jöttek és én azt mondtam neki, hogy mégsem engedem meg, hogy minden idegent megszólítson, mert nem

trudhatja, hogy az illetők királyhűek-e, a kisfiu nagy szemeket meresztett rám és nagyon csodálkozott:

— Hát nem minden magyar ember királyhű? — mondotta és ez sohasem ment a fejébe.

Körülbelül 20—25 percig lehettem a felséges párral. A hajónk 1 órakor folytatta útját vissza kellett térni. Elbucsuztam! A felséges asszony szerencsés utat kívánt, a felséges ur így szólt bucsuzáskor:

— A viszontlátásra!

Az argentinai urak Hunyady gróffékkal vártak reám. Sietniük kellett. A kegyelmes ur megköszönte a látogatást és elhagytuk a házat és kertet, melyben egy magyar király álmodik, közepén egy óceánnak, az ő országa hódóságáról!

Hein József.

Katonaszökevények rablóbandája

BUCURESTI. A főváros egyik külvárosában az utóbbi időben két katonaszökevény állandóan veszélyeztette a lakók élet- és vagyonbiztonságát. Ezek a banditák behatoltak a lakásokba és fegyverrel kényszerítették az embereket, hogy pénzt és egyéb érték tárgyakat adjanak. A rendőrség tudomást szerzett a két szökevény rejtekhelyéről és nagyobb készítséggel vonult ki, hogy elfogja őket. A rendőrök körülvették a házat, majd az egyik detektív belépett a szobába, hirtelen lövés dördült el, amely a detektívet találta. A detektív szólanul összeesett és nyomban meghalt. A rendőrségnek azután a lakás egyik félreeső helyén sikerült az egyik gonosztevőt elfogni, míg a másik nyomtalanul eltűnt.

Másfélt óra — toalettre.

(A gyors nő öltözködés titka.)

Wiete Emma egy angol lapban avval foglalkozik, mennyi időre van szüksége egy urinőnek az öltözködéshez és arra az eredményre jut, hogy egy hölgy másfélt óra alatt elkészülhet a toalettjével beleértve a fürdést, hajmosást, kéz-ápolást stb. is. Nincs az a nő, mondja, aki mindezeket a műveleteket maga végezve, a mondott időnél hamarabb elkészülhetne. Ha egyszer a jó toalett ezen „alapszervelettel” megvannak, a ruha felvétele voltaképpen csak néhány percnyi időt vesz igénybe; nagy gyakorlat mellett öt vagy legföljebb tíz perc alatt kifogástalanul el lehet vele készülni. A gyors öltözködés alapföltétel a holminknak rendben tartása és minden fölösleges mozdulat elkerülése. Mennyi időt pazarolnak el néha az asszonyok az öltözködésnél fölösleges munkáival! Színházmenés előtt elegendő, ha arcunkat a szappanos ruhával 3—4-szer végigsimítjuk s egyáltalán nincs rá szükség, hogy tucatször csináljuk azt. Ha pedig a hajunkon husszor végigme-gyünk a fésűvel vagy kefével, elérjük ugyanazt, mintha százszor tesszük azt. Szükséges továbbá, hogy ruhánk a szekrényben elrendezve és minden a toalett-höz szükséges eszköznek meg legyen a maga helye. Persze sok függ a felveendő ruha szabásától is. A bluzok például számtalan kapcsukkal és drukkerekkel sok időt rabolnak el. A mai modern toalett az öltözködés gyorsasága szempontjából igen praktikus.

HIREK.

— **Hirdetmény.** Felhívom az összes egyesületeket és társulatokat, hogy alapszabályaikat 8 napon belül az államrendőrségnél (Sectia Administrativa) annál is inkább mutassák be, mivel ennek elmulasztása esetén azok működését be fogom szüntetni. p. Prefect: (ss) D. P. Andreescu. p. Director: (ss) Stana Traian.

— **FELOSZLATJÁK A MOVÉ-T.** Bécs. Az itteni antantmissziók körében a Pesti Hírlap írtésülése alapján azt beszéltek, hogy a jóvátéti bizottság az „Ébredő Magyarok Egyesületét és a MOVÉ-t, mint olyan alakulatokat, amelyek szerintük fegyveres erő felett is rendelkeznek, a békeszerződés értelmében fel akarja oszlatni.

— **A szerb király merénylet.** Belgrád. Sándor király ellen elkövetett merénylet tettesének bűnpörét február 15-én tárgyalják.

— **A budapesti pápai nunciusz Svájcban.** Zürich. Schioppa budapesti pápai nunciusz a minap Svájcban járt. A zürichi szociálisták Volksrecht a nunciusz utját Zita exkirálynő svájci tartózkodásával igyekeztek összeköttetésbe hozni.

— **Vizkereszkor is benyújtható az adóvallomás.** Bucuresti. A pénzügyminiszter utasítást küldött, hogy az adóvallomások Vizkereszt és Szent János napján is, tehát január 19-én és 20-án is tartoznak elfogadni, mert ezek az utolsó napjai lévén a benyújtásnak és az semmi esetre sem hosszabbítható meg.

— **A budapesti oseh kémkedés.** Budapest. Emminger őrnagyot és Vitéz századast, a budapesti csehszlovák katonai misszió vezetőit, akik egy kémkedési ügyből kifolyólag kompromittáltak magukat, a mai napon visszahívták Prágába.

— **Zita utazik.** Páris. A Petit Parisienne-nek jelentik, hogy Zita exkirálynő az operáció után visszautazik Madeirába.

— **ANTE országos nagy birkozó versenye** vasárnap, január hó 22-én délután fél 3 órai kezdettel a Városliget nagytermében. Óriási nevezések érkeztek s így erős mérkőzések várhatók.

— **Az Arad! Orth. Ier. Négyelet rendezése** ezúton mond köszönetet mindazoknak, kik természetbeni és pénzbeli adományokkal, valamint felülfizetéseikkel a f. hó 15-én tartott teaestély sikeréhez hozzájárultak.

— **Jelmezes álarcos-bálat** rendez az Aradi Hajós Egylet február 18-ikán a Fehér Keresztben

— **Ki lesz az árvaszéki ülnök?** A város vezetősége nyilvános pályázatot írt ki a megüresedett árvaszéki ülnöki állásra. Eddig két pályázat érkezett. Mivel a pályázati határidő lejárt, a tanács a napokban dönt afelett, hogy ki lesz az új árvaszéki ülnök.

Munkásvezér a munkások ellen

(Siberek és munkások fénytűzése Bécsben.)

BÉCS. Breitner Hugó, bécsi városi tanácsos, az osztrák szociáldemokrata párt egyik exponált tagja, néhány nappal ezelőtt feltűnést keltő előadást tartott az Osztrák Politikai Társaságban. Előadásában sikra szállott a polgári középosztály érdekében és élesen kikelt a munkások fénytűzése ellen, akiket e tekintetben a siberek mellé állított. Breitner a többek között ezeket mondotta:

— Eppenséggel siralmas látvány, amikor egy állam, mely az egész világot végigkoldulja, milliárdokért bort hoz be a külföld-

ről. Ezt a bort a siberek és sajnos a munkások isszák. P-thető, hogy az amerikalak, akik oly erélyes harcot indítottak az alkohol ellen, megtagadják a hitelt oly országtól, mely milliárdokat költ éppen alkoholra. A szervezett munkásság az alkoholban mindenkor egyik főakadályát látta a maga boldogulásának. Ebben az irányban kell tehát a szociáldemokrata pártnak tovább is dolgoznia.

Végül hangoztatta, hogy a munkásságnak többet kell dolgoznia.

— **SCHÖBER TÁVOZIK.** Bécs. A magyar-osztrák kereskedelmi szerződést februárban írják alá Budapesten. Schöber a lani egyezmény ratifikálása után távozik. A most kötött kereskedelmi egyezmény a határforgalom megkönnyítéséről, vámkérdésről, a dunai hajók és az állategészségügy kérdéseiről intézkedik.

— **Megtámadott ékszerész.** Budapest. A Király-utcában Halász Rezső ékszerészt Kéri Dezső rovatmútu borbélyegéd baltával megtámadta és megütötte. Az ékszerész segélykiáltásaira a járőrök összefutottak és elfogták a merénylőt, akit átadtak a rendőrségnek.

— **Fiatalkoruknak tjos az alkohol!** Prága. A csehszlovák képviselőház tegnapi ülésén egy javaslatot fogadott el, amely fiatalkorúaknak megtiltja az alkohol élvezését.

— **A gyermekórház alkalmazottai.** A városi tisztviselők a múlt év áprilisi visszamenőleg fizetésemelést kapták. Az aradi gyermekórház orvosai és alkalmazottai kérvényt nyújtottak be a város vezetőségéhez, amelyben ők is kéri a felemelt fizetéseket. A kérvényben arra hivatkoznak, hogy ők is a város alkalmazottai. A tanács legközelebbi ülésén foglalkozik a kérvénnyel.

— **Halló telefonelőfizetők!** Fizetni! Az aradi postafelügyelőség közli: A posta- és távírdavezérlőigazgatóság rendelete folytán mindazon telefonelőfizetők akik „bekapcsolás” vagyis „belpés” címén semmit sem fizettek, fizetni kötelesek minden fő- és mellékállomás után 500-500 lejt függetlenül attól, hogy ilyen címen a magyar postának annak idején valamit fizettek. Ennek fogva felkérem a t. előfizetőket, sziveskedjenek ezen összeget f. hó 31-ig a főpostán földszint jobbra 1. ajtó naponta 9 és 12 és délután 15 és 17 óra között lefizetni. Bulsan, felügyelő.

— **Meghalt Fadrusz János anyja.** Pozsony. A pozsonyi Szent László elnevezett kórházban elhunyt tegnapelőtt reggel Fadrusz János a kiváló magyar szobrászművész édesanyja. A 39 éves élt híres asszony fia egyik legnagyobb művének, a pozsonyi Mária Terézia szobor szétrombolását még túlélte s rendkívül lesújtotta. A művészről kortársai azt jegyezték fel, hogy édes anyját, a most elhunyt matrónát a rajongásig szerette s akkor, mikor a szomorú véget ért Mária Terézia szobrát leleplezte, melyen I. Ferenc József király és 22 főherceg vett részt a városi színházban díszelőadást rendeztek, melyre a művész édesanyját előlejtették meghívni. A megtelt színházban már lejjel nem kaphatók anyja számára s akkor

kijelentette Fadrusz, hogy ha édesanyjának nem biztosítanak helyet akkor ő is távol marad a díszelőadástól.

— **Szabadon az alapítvány megváltott tanító.** Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy Csóki Gusztáv pancotai tanító ellen akit egy fellejtés alapján a forradalom alatt két gyilkosság elkövetésével vádoltak, az ügyesség adatok hiányában megszüntette az eljárást. Csóki Gusztávot a vizsgálóbírószék rendelkezésére a mai napon szabadlábra helyezték.

— **Jutalom a dohánytermelőknek.** A Monopol-vezérlőigazgatóság a dohánytermelés fejlesztése szempontjából intézkedéseket tett, hogy azokat a termelőket, akik a legkiválóbb minőségű dohányt termelik jutalomban fogják részesíteni és pedig az illetők között a dohányműveléshez szükséges gazdasági eszközöket: eke, szék-ít fog kiosztani.

— **AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK LIKVIDÁLÁSA.** Budapest. Az osztrák-magyar bank likvidálására kiküldött bizottság tagjai ma Budapestre érkeztek. Mielékes helyen azt a kijelentést tették, hogy a bizottság meggyőződött arról, hogy a bank likvidálásának a trianoni békeszerződésben foglalt módzatai nem keresztülvihetők.

— **A tolongás elkerülése** végett a január 21-iki zsorra a jegyek már pénteken d. n. 8-6-ig kaphatók a Nővédelmi Hivatalban Perényi-u. 20. Csak 5 lei a belépti díj a jótékony célu estélyhez, mely délután 6 órakor veszi majd kezdetét a Fehér Kereszt dísztermében s hajnalig tartó táncsal fejeződik be. A jótékony célu oltárára áldozó közönség szórakoztatására a rendezőség nagyszerű tomboláról, amerikai árverésről, pompás habos esokoládéről, finom ételekről és italokról gondoskodik, a farsangi jelmezes felvonulást pedig izgalmas szavazással köti össze, mely el fogja dönteni, kié a legszebb, legeredetibb jelmez. Tájékoztatójuk, hogy meghívókat nem bosszajtottunk ki s így ezúton hívjuk meg a mulatni vágyó közönséget.

— **A város egészségügye.** A január félhavi kimutatást ma készítette el a városi orvosi hivatal. A kimutatás szerint január 1-től 5-ig 22 sariach és 2 difteritiszbelegséget jelentettek be. A betegségek mind enyhe lefolyásuak. Tífusz, trachoma és tuberkulózis nem fordult elő január első felében Aradon.

— **OLASZ-ANGOL KATONAI EGYEZMÉNY.** Róma. Schanzer olasz miniszter, aki a washingtoni konferencián Olaszországot képviselte, a Secolo munkatársa előtt kijelentette, hogy Franciaországnak a leszerelési konferencián támogatott magatartása Olaszországot arra fogja kényszeríteni, hogy minél hamarabb megkösse Angliával a katonai egyezményt.

— 1922. Február 1. Jól jegyezze meg mindenki a dátumot. Nevezetes nap lesz ez az Idei farsangban. Az aradi Fehérkereszt Gyermekvédő Egyesület nemcsak lelki fáradhatatlan elnöknője Laczay Emdréné és Aradváros társadalmának legelőkelőbb urhölggy és urakból álló rendező bizottsága olyan szórakozást fog nyújtani az estélyeni megjeleneteknek, amilyenben eddig sohasem volt senkinek sem része. A hét lakat alatt őrzött már kész programból csak egyes részleteket sikerült megtudni. De már ez is elég ahhoz, hogy következtetni engedjen az est nagyszerűségére. Prolog, a zene halk kísérete mellett ismerteti az est programját. Fall Leónak egyik egyfelvonásos dalljátéka csupa műkedvelők által lesz előadva. A színpad biedermeier korbeli kiállításal. Csányi mester már javában tartja a próbákat. Különböző nemzeti táncot lejtek között a legismertebb urleányok neveit találjuk, közöttük egyik legelőkelőbb urasszonynak szereplése fog nagy érdeklődést kelteni. Ki a román nemzeti táncot fogja lejteni. Az előképeket Jakabffy művész, közismert finom izlésével állítja össze. Zene és ének számok próbái bizonyították, hogy a műkedvelői szereplők nívóját jóval felülmúlták. Az élő népek összeállításán egyik helybeli művészünk szorgoskodik. Az uri banda még ismeretlen a közönség előtt. Most azonban alkalma lesz gyönyörködni édes bus nótáiban. Szalon és parket táncok nő meg az elmaradhatatlan Schimmy, mindmind csak újabb élvezetet fognak nyújtani. Végül nem hagyhatjuk szó nélkül az Alkalmi Ujság-ot, melyben az összes aradi írók és írók alkalmi versei és novellái és az összes számottevő kereskedők és bankok hirdetései lesznek olvashatók, mit egyik legfáradhatatlanabb urnó lelkes rikkancs gárájával fog a közönség között széjjel osztogatni. Ez röviden és nagyjában az, amiben a közönség gyönyörködni fog. Műsor után reggelig tartó tánc. Igyekezzék mindenki jegyekről idejében gondoskodni. Már a mai naptól kaphatók Bloch H. papirkereskedő cégnél.

— **Előadás a földgázról.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy rövid időn belül részvénytársaság alakul Aradon a földgáz kihasználására. Az érdekelteknek már biztos ígértük van a kormánytól, amely szerint megengedi a földgázutak furrását és gáz kihasználását. Január 29-én a városháza tanácstermében nyilvános értekezlet tartanak a részvénytársaság alapítói, amelyen több szakember tart előadást a földgázról.

A városi tanács a köznevelési tanácsok. A városi tanács ma délután tárgyalta a köznevelési tanácsok, amely szerint felkérte a várostól, hogy lakóházakat építhessenek. A tanács felülvizsgálta a beérkezett kérvényeket és úgy határozott, hogy nem zárkózik el attól, hogy az építkezni akaróknak felket bocsásson rendelkezésére, sőt elősegíti a terv készíttetését. A tanács a kérvényeket átette az illetékes ügyosztályhoz teleknyelvizsgálás céljából és a beérkezett vélemények alapján néhány napon belül dönt a kérvények felett.

Irodalom és művészet.

A szerzői jog
(Francia üdvözlés a magyar színműtróknak.)

BUDAPEST. A magyar színpadi szerzők egyesülete a Moliere-jubileum alkalmából üdvözlő táviratot intézett a francia társasághoz. Erre a válasza ma érkezett meg Párisból. A francia szerzők legösztönbébb baráti érzelssel üdvözlöik magyar kollégáikat és par distance küldenek nekik meleg kézifogást „Moliere ragyogó árnyékából.” Megköszönik egyszersmind, hogy a magyarországi szerzők egyesülete legutóbbi ülésén sikra szállott a külföldi szerzők szerzői illetményének kifizetése érdekében úgy, hogy Magyarországon ma már teljes az írói jogvédelem. A francia szerzők táviratukban élénk sajnálatuknak adnak kifejezést amiatt, hogy az utódállamok többsége még máig sem csatlakozott a berni egyezményhez és ezeknek illetékes körei semmit sem tesznek, hogy megvédjék érdekeiket.

Heti műsor. Csütörtök délután: Offenbach. Péntek délután: Kék mazur. Szombat délután: Bolond, este A. bérletben: Sybill. Vasárnap délután: Kék mazur, este B. bérletben: Sybill. Hétfőn C. bérletben: Sevillai borbély.

* A Modern Kabaré műsora. Pénteken, 20-án: Pikáns est. „A fürdőkád”, „Megzavart légyott”. Teljesen új pikáns kuplék. Szombaton, 21-én: Szenzációs premér. Minden este parkettánc reggelig. Schimray, Tangó, Fox-trott 1922. stb.

* Délutáni előadások a Városi színházban. Csütörtökön délután az ünnepre való tekintettel a színház igazgatósága az Offenbachot tüzte ki a tekintettel az őrjáti érdeklődésre, előreláthatólag ezuttal is zsúfolt ház fog az Offenbach melódiákban gyönyörködni. Az előadás a premér szereposztásában fog megtartani. Péntek délután az idény legszebb és legnagyobb sikert aratót operettje, a Kék mazur szerepel a műsoron. A 16 női szerepet ezuttal is Horváth Mici és Szegő Lili míg a férfi szerepet a színház kiváló érekesbonvivántja László Andor kreálják. Mindkét előadás olcsó helyárrakkal kerül színpadra.

* Szombat és vasárnap este megismétli az operettgyűttes a nagy sikerrel felújított Sybillt a repriz szereposztásában, mely alkalommal a köz-

zönségnek ismeretlen módjában lesz fiatalon elhunyt magyar zeneszerző, Jacobi Viktor legszebb melódiái évezhetők. A főszerepet mindkét estén Horváth Mici, Halmos Mici, Szegő Lili, László Andor a széphanu bonvivánt, Sebestyén és Inke játsszák.

* Hírségi előadás. A színház igazgatósága szombati délután Rákosi-Szabados gyönyörű magyar dallátékát, a Bolondot tüzte műsorára hírségi előadásul. Tyron Silvia játssza a 16 női szerepet. Ezen előadásra az iskolák szokott kedvezményben részesülnek.

* Aradi színeszős sikere Szegeden. Kálmán Sári aradi urileány, aki alig két éve lépett színpadra, már is a magyar színpad legjobbjai között van. Kálmán Sári Aradon is szép sikerrel lépett fel. Jelenleg a szegedi színház tagja, ahova a budapesti Várszínházról szerződött le. A Szegeden megjelenő Színházi Újság hosszú cikkben foglalkozik a nagytehetségű fiatal színésznővel, akiről többek között a következőket írja: A színpad sok ezer kíváncsimainak minden apróságát kielégítő lélekkel gazdagított művészetével. Minden, még legkisebb jelenésének is technikája gondos tanulmányozást, megoldása pedig mély művészi meglátást rejt magában. Természetes, közvetlen meleg játékaival az életet játssza. Ilyen modorban foglalkozik a lap Kálmán Sárral két hasábon keresztül.

* Kacagató est a Modern Kabaréban. A nagy sikeren felbuzdulva ma tartja második kacagó estélyét a Modern Kabaré. Három nagyszerű új bohózat „A megzavart légyott”, a „Julcsitt” és „Hencida-Boncida”, azonkívül Kelety-Mezey őrjáti sikerű táncmókája a „Bumsztirádi Mária” és 14 elsőrendű magánzsám kerülnek színpadra. Jegyek már válthatók a kabaré pénztáránál. Előadás után parkettánc reggelig.

* Új magyar színdarab. Budapest. A Nemzeti Színházban tegnap nagy siker mellett mutatták be Vojnovich Géza „Mohács” című tragédiáját.

* A Sybill ünnepi előadásban Bucarestben. Bucaresti. Jacobi Viktor halálának hírére az itteni Teatrul Carol Cel Mare ünnepi előadásban színehozta az elhunyt zeneszerző egyik legszebb operettjét, a Sybillt.

* Tabéry Géza darabja. Csütörtök este mutatja be az oradea-mare-i színház Tabéry Gézának, a kiváló erdélyi trónak „Alomhajó” című darabját. A premér elé osztatlan várakozással tekint egész Erdély intelligens közönsége. Beavatótak szerint a darab nemcsak színházi hanem irodalmi esemény lesz.

MOZI. * Solyomvár. (Romantikus filmstájer az Urániában.) Az Uránia a Sátán naplójának bemutatásánál aratót dicsőséget úgy látszik fokozni akarja a műsorra tüzte egy hasonlóan nagyszabású, megható filmdrámát, a „Solyomvár”-at. A régi lovagkor dolyfős zsarnoksága és csipkefinom hangulatokból szőtt romantikája kell életre két ember szerelmi regényében. Gyönyörűségbe hajl, majd megborozgat ez a filmdráma és végül győz benne az igazság a szépség, a jószág. És ez két a ma emberének kinek a lelkét véresre marcan-golja a háború és a háború utáni idők zürzavara. A felemelően szép romantikus dráma női főszerepét Lotte Neumann, és a szép és kiváltságos tehetségű mozlstar játssza azzal a tökéletes művészettel, mely őt a népszerűség magaslatára emelte. A „Solyomvár”-at csütörtöktől fogva három napon át vetítik az Uránia.

* Télielőadások. Ké. Vel. Vízkereszt ünnepre, csütörtökön az előadások úgy az Apollóban mint az Urániában 3, fél 5, 8, fél 8 és kilenc órákor kezdődnek.

* Új Henny Porten-vígjáték az Apollóban. Az Apolló színház belgéri programjához híven, egymásután tüzt műsorra a legújabb filmstájerokat. A megkezdett ciklus új Henny Porten vígjáték fűzi tovább, melyet csütörtökön és pénteken fog vetíteni az Apolló. „Előbb Hamán, aztán Pannát” a címe a szellemes eredeti ötletre épített filmkomédiának, amelynek Lubitsch, a zseniális filmrendező a szerzője, aki mestert ügyességgel használta ki Henny Porten bájos asszonyosságát és sokoldalú színjátszó tehetségét a vígjáték sikere érdekében. Henny Porten kétfős szerepben csillogtatja felénk szívéből fakadó meleg humorát. Közvetlen és szeretetreméltó mint minden filmben. Kellemes arca és nagy ragyogó kék szem minden kifejező eszköze. Ezzel ragad bennünket órákon keresztül a legszebb hangulatok tengerén keresztül. Partnere Emil Jannings. Henrik angol király és Danton megszemélyesítője. Ez a nagy művészt csak drámákban csodálhattuk és ez lesz az első alkalom, hogy könnyed, vígjáték-működésben mutatkozik be a közönségnek. A film rendezésének nagyvonalúságáról, úgy hiszszük elég annyit mondanunk, hogy az a Lubitsch rendezte, aki Boleyn Anna filmjének volt a mestere.

Mulatságok.

— Jófékony műkedvelő előadás. A román-peccal „Virtutea Ata. Club” nagyszabású műkedvelő-előadást rendezett újév estéjén. A nemzeti kaszinó terme zsúfolásig megtelt. A sikerült előadást Bragia Valér áll. tanító, volt iskolaigazgató rendezte. Érdekes, hogy a klub csak egy éve működik és máris számos zeneestélyt és előadást rendezett. A Szent Mária-nap tombolajáték által befolyt összeget, 1037 lejt a hadárvának küldte a klub elnöke, Goldis Lászlóné.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (január 18.): Dollár 135.—, márka 0.78, dinár 1.90, szokol 2.15, magyar korona 0.20 —, budapesti kifizetés 5.40, bécsi kifizetés 50, berlini kifizetés 0.75, francia frank 12.5, prágai kifizetés 2.28.
Bucaresti kurzusok (január 18.): Napoleon d'Or 435, francia frank 11.—, angol font 555, lira 5.80, márka 0.75, dollár 132, osztrák korona —, sokol 2.20, magyar korona 0.22. — **Kifizetések:** Páris 11.20, London 575, Berlin 0.76, Milano 5.90, Prága 2.15, Newyork 132.

Zürichi nyitás (jan. 18.): Berlin 270, Newyork 515, Milano 2240, Prága 865, Budapest 70, Zágráb 180, Bucaresti —, Varsó 18, Bécs 16, lebelyegzett osztrák korona 9.

Budapesti nyitás (január 18.): Napoleon d'Or 3120, dollár 835, francia frank —, angol font —, márka 418, rubel 73.—, leu 613, sokol 1400, dinár 1080, lengyel márka 25.5, osztrák korona 10.87, lira —.

Zürichi zárlat (január 18.): Berlin 272.5, Newyork 515.—, Milano 2240, London —, Páris —, Prága 870, Budapest 67.5, Zágráb 180, Bucaresti —, Varsó 18, Bécs 16, lebelyegzett osztrák korona 9.

Budapesti zárlat (január 18.): Napoleon d'Or 2950, dollár 762, márka 403.—, osztrák korona 10.5, rubel 63.5, leu 570, sokol 1340, dinár 1050, lengyel márka 24.5, lira —.

Az állatexport vége.

(A város szigorú rendszabályai.)

A földmivélésügyi miniszteriumtól ma rendelet érkezett a város vezetőségéhez, amely Románia állatexportját meghusítja. Romániából ugyanis különösen Aradon keresztül nagyobb mennyiségű szarvasmarhát és sertést szállítottak külföldre. A napokban a külügyminiszterium utján felhívás érkezett a kormányhoz, amely szerint az exportált állatok között takonykór, száj és körömfájás fordult elő. Az átirat felhívja a kormányt, hogy sürgősen fogatosítson olyan intézkedést, hogy beteg állatokat ne szállítsanak külföldre. A földmivélésügyi miniszterium rendelete alapján a város vezetősége elrendelte, hogy az uradalnok saját tenyésztési állataikat az aradi állatorvosok által 15 napi megfigyelés alatt kell tartaniok exportálás előtt. A vásárolt állatoknál 30 napi megfigyelést rendelt el a város vezetősége. Azonkívül a lábon hajtott állatokat a 15, illetve 30 napon kívül még 10 napi megfigyelés alatt kell tartani az ország határáit.

— Tökeemelések Magyarországon. „A Hírel” című budapesti lap összeállítása szerint 1921-ben 32 budapesti hitel- és pénztintézet Kereket 700 millió korona névértékkel emelte a tőkét, amelynek árszámja 460 millió. Azonkívül 208 különböző részvénytársaság 1.3 milliárd koronáról 2.7 milliárdra emelte tőkét. A vidéken 145 pénztintézet 200 millióról 382 millióra és 71 részvénytársaság 169 millióról 401 millió korona névértékre emelte tőkét.

LEGUJABB

Wilson emlékiratai.

MILANO. A Corriere della Sera ismeretli Wilson emlékiratait, amelyekben leleplezi Franciaországnak a békekonferencián tanúsított magatartását. Wilson erősen megbélyegzi Franciaországot, amiért egyelőre őrjáti kártérítést követel Németországtól, másfelől amiért rajta volt, hogy Németország teljes megsemmisülését keresztül vigye. Foch marsall tervezetében a Rajna vonalat követelte Franciaország részére és közös biztonság korlátként a demokratikus népszövetség számára azt javasolta, hogy a vonalat hatalmas nemzetközi hadsereggel tartásuk állandóan megszállva. Loucheur gazdasági tervezetében az volt a célja, hogy Eszen és a Saar-vidék megszállásával Sziléziát Lengyelországhoz csatolják és Németországot teljesen tönkretegyék.

Küry Klára Amerikában.

NEWYORK. Küry Klára, a Népszínház diadalmas művésznője, 1921. december 9-én Newyorkba érkezett. Az ünnepektől diva, a világhírű magyar primadonna azóta olyan diadalutakat tett az újvilágban, mint eddig egyetlen magyar művész sem. Még ki sem pihenhetett az uti fáradalmait, már december 11-én, vasárnap este fellépett a newyorki Lexington-Hall-ban, Amerika legelőkelőbb koncerttermében, december 12-én pedig már Philadelphian. Ezekről és egyéb diadalairól a következő híradás érkezik Amerikából:

Küry Klárát a Derington-Hall koncerttermében való megjelenésekor lelkesedéssel fogadták a közönség. Percekig nem tudott szóhoz jutni a tapsorkán végigkísérte az egész estét előadást. A legtorróbb népszínházi esték emléke fokozott mértékben elevenedett meg Newyorkban, mikor az utóéletlenül gracióz művésznő az első magyar dalokat énekelte, a tapsot az egész teremben ez a megjegyzés követte:

Ach! she is a very nice little girl!

Igy az amerikaiak a magyarok pedig, akik igen jelentős számban voltak jelen s akik a magyar nőket kitörő lelkesedéssel fogadták, úgy elhalmozták bájos vendégüket virággal, hogy alig tudott kigázolni a rózsaserdőből. A Lolzika nőket nagyon tetszezték az amerikaiakat pedig az angol dalok ragadták el.

Másnap, december 12-én már Philadelphian ostromolták a magyarok és az angolok a koncerttermet. Küry Klára sikre nem maradt mögötte itt sem a newyorkinak a közönségét itt ép úgy elvarázsolta, mint Newyorkban. Az illusztris vendég ünnepléséből egy perc se fogyott el a hálás philadelphian közönség.

Harmadik állomása a newyorki Trenton volt Küry Klárának. Itt akkora közönség öhajította látni és hallani, hogy a feje sem fért el a színházban. Minden talpalatnyi helyet elfoglaltak, a színház zsúfolva volt lelkes emberekkel. Küry Klára dala olyan lelkesedést váltott ki, hogy a közönség is sem eresztette őt a színpadról, csak akkor, mikor már holtfáradt volt. De ekkor sem igen lútot lelélezgethez, mert innen meg a tiszteletére rendezett háromszáz peritűkes bankettre kellett mennie, ahol angol és magyar felköszöntők zúdultak az ünnepektől művésznőre. Nem lévén, aki válaszoljon, Küry Klára maga felelt angolul, majd magyarul.

Trenton után Detroit magyar és angol közönsége ünnepekte viharosan Küry Klárát, akinek amerikai vendégszeretése eseményé nővi ki magát. Ahol még nem volt, oda türelmetlenül várják ahol már volt, oda csalogatják vissza. Még nagy turnéja van odaát és csak a tavasszal érkezhetik haza Budapestre. Ujabb amerikai híradás szerint Küry Klára azóta Pittsburgban, Clevelandban, Chicagóban és Környéken hangversenyezett, mindenütt óriási sikerrel. A magyar művésznő amerikai sikere felhívta rá az ottani felsőbb tiszteletet figyelmét és Vanderbiljt Gladis egy estélyre hívta őt magához, azután pedig a világhírű Astor család palotájában fog hangversenyezni. Kétségtelelenül emlékeztetéses sikerrel.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF

ARADI KOZLONY

(Kassák Lajos új verskötete.)

Dégyvörös kötésben új versgyűjtemény jelent meg Bécsben. Címe: „Világanyám“, szerzője Kassák Lajos a „Ma“-isták vezére. A Banverlag, mely a verskötetet kiadta, az Aradi Közlönynek bírálati példányt küldött azért, hogy írjunk róla véleményt.

A könyvkiadó cég öhajította ezáltal nem tehetünk eleget, mert Kassák ur költeményeit állítólag magyar nyelven íródtak ugyan, de szégyenszemre bevaljuk, hogy nyelvünknek ezt az új bécsi tájékolását nem értjük. Mutatónak adunk itt két kisebb verset.

I.

KÖVÉR LUDAK ÜLNEK A HOLD ALATT

mindenki mindenki

TEGYE BE HÁT FEJÉBE A TÖLCSÉ REKET

nekünk nem marad más csak egy kis

sziget A JÉGTÖRŐ

FÜLE MÖGÖTT

és

JAJ

JAJ

II.

az

UR

magjelent a vizek fölött

SIR

Talán akad valaki a olvasóink között, aki értelmesebb e sorok szerény írójánál és megértette Kassák ur költeményeit. Ha találkozik ilyen, az küldje be véle-

ményét, ne hozzánk, hanem egyenesen a Ban-Verlaghoz Wien. Mert ott kíváncsiak a közönség véleményére.

Sirius jósol.

Sirius, a tehetséges időjós, kiadta jóslatait 1922-re. Nem „kontárkodunk“ bele: szóról szóra adjuk: Januárban: Tuinyomóan boros, itt-ott ködös, viharos, jobban nedves hideg időre van kilátásom. Több helyen havazással. 6-tól hidegebb idő várható több napig. De utána ismét hó, esővel váltakozik. Tartós nagy hideg nem várható (Máig bevált.)

Februárban: Kissé hideg időjárás ígérkezik. Több helyen havazással. 10-től változónak mondható 22-ike körül ismét hidegebb idő várható kevés esapadékkal. Európában több helyen földrengések jönnek. Itt hazánkban is észlelhető lesz. 3., 4. rendűnek állapítom meg. (Szerencse a szerencsétlenségben.)

Márciusban: Gyöngébb hideg idő ígérkezik. Kissé szeszélyesnek mondható. Nappal enyhe, némi kis napsütés, éjjeli fagyokkal. 11-12. körül egy kis márciusi hóban is lesz részünk, sőt több viharos, szeles napokra van kilátásom, esapadékos jellegűnek állapítom meg. (A háziasszonyok el ne felejtssenek megmosdani a hóban: aki megmosdik a márciusi hóban, nem lesz szeplős.)

A többit márciusban. Hogy az olvasók el ne felejtssék — mi lesz például októberben. És azt higgyék, hogy szép októberünk lesz. Holott „szeszélyes időjárás ígérkezik.“ Stb. De — mondom — hagyjuk ezt most.

Hanem az összefoglalást mégis adjuk már most:

Az 1922-ik esztendő kissé jobbnak ígérkezik. Közepes termés várható és esapadékos jellegűnek mondható. Ez évben több kisebb-nagyobb földrengés lesz észlelhető, különösen Európa több országában és városaiban. Itt nálunk gyöngé lesz.

SHELLACK

kapható

Iritz festéküzletében

Arad, Strada Brancoviol (Lázár V. utca)
Telefon szám: 21. 11603

Dr. Boér Kálmán

kereskedelmi ügynöksége, bizományi és ingatlanforgalmi irodája Arad, Sir Moise Nicora 10. szám. (Petőfi-utca.)
Telefon 270 A külföldre utazó közönség szives tudomására hozom hogy a Str. Marasesti (Kossuth-utca) államrendőrségi iktanyva mellett levő Weisz Dávid-féle nagykereskedésben 11528

UTLEVÉL GYUJTÓHELYET

létesítettem ahol az utazni szándékozótól az utleveleket a vizum beszerzése végett átvesszik. Az utlevelekre a szükséges vizumokat, utólagos díjazás ellenében a leggyorsabban s legolcsóbban felelősség mellett beszeressük.

Magyarország felé gyűjtőkocsit indítok

áru-küldeményeket felveszek:

Mauritiu Rubinstein Mór

Minorita-palota 11508

nemzetközi szállítványozások, olvámolások.

MERT MINDENNEK EGY A VÉGE

ANNACS KÁNY

W I E N

Saját gyártmányú mirtusz menyasszonyi koszorúk és csokrok nagy választékban, himzett és sima Dávid L. Str. Metianu (Forray-utca) 3. Arad. menyasszonyi fátyolok jutányos árban kaphatók: ray-u.) 3. Arad.

Apró hirdetések.

Ujnaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket minden napra számított.

Minden szövegértésért 75 szöveg, vastagabb betűvel 100 szöveg.

A vastagabb betűvel kiadott szövegek ábrázolással kell legyenek.

Hirdetéseket minden nap 12 óráig vehetők fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés 10 szöveg 200 szöveg.

A kiadóhivatalban minden nap reggel 8 óráig lehet jelentkezni a hirdetésre.

Az apróhirdetéseket minden nap reggel 8 óráig lehet felvenni.

Az apróhirdetéseket minden nap reggel 8 óráig lehet felvenni.

Levelezés.

URINŐNEK szolidan támogató díszkötet karátja leírás (Kalandornok kimélenek Kimerítő választ „Tihos órák” jelleggel Wallinger hirdetője továbbá. 11604

Alkalmazás.

MINDENESLEANY azonnal felvételt. Str. Consistorului (Bathány-utca) 23. 200

BEJARÓ szakácsné kereseték azonnalra. Piata Lupului (Szempeter-tér) 5a) 11792

SZORGALMAS üzleti felügyelő leány azonnali belépésre kereseték Kormos sűtőde Strada Crisan (Karolina-utca) No. 6. 11510

VIZSGAZOTT építőhelyben vagy vidékre ajánkozik. Cím Wallinger hirdetőjében. 11603

POLGÁRI CSALÁDBÓL származó intelligens leány gyermekek mellé, vagy háziasszonyként ajánkozik. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11603

PERFEKT gép- és gyorsíró kereseték ügyvédi irodába. Németül tudó előnyben. Cím a kiadóban. 238

KERESEK állandó alkalmazásra egy, az irodai teendőkhöz bármilyen fiatal tisztviselőt ki a magyar vagy német nyelv mellett a román szöveg és írásban tökéletesen bírja. Felvilágosítással szolgál: dr. Hemmen János aradai-nou ul. aradi ügyvéd. 230

Lakás.

BUTOROZOTT szobát keres bevárosban intelligens fiatalember. Cím Wallinger hirdetőjében. 11602

BUTOROZOTT szobát teljes ellátással keres özvegy uriaszony leányával urcsaládnál. Cimeket kérem a kiadóhivatalba leadni. 11713

STR. VASILIE STROIESCU (Teleky-utca) 22. számú 2 szobás és zárt folyosós lakásomat elcserélem a bevárosban 1 szobás és konyhás lakással. 30005

Vétel és eladás.

ÉLŐHALÁT legjobb csütörtökön beszerezni Luttwák-cégnél. Ugyanott alma kapható. 235

IGASKOCSI erős ocsón eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11603

MOTORFÜRÉSZ új, minden elfogadható árért eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 11602

LÁTHATÓ írása frögépet megvételre keresek. Cím Kelet hírlapiroda. 11510

JÓKARBAN levő rövid zongora megvételre kereseték. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 239

EGY PÁR HARMINCHETES ulonnan feljék félcipő eladó. Strada Consistorului (Bathány-utca) 23. I em. jobbra. 1000

BUTOR. Ebédő és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegensfeld butorkaktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 4836

JÓL ELADHATÓK MŰTÁROJAIT képzelt, porcellán-, bronz és márványfiguráit szövegűtörök kendőt antik butorait zongoráit, modern dísz tárgyait japán vázáit régiségeit, ha elviszi a Szépművészeti Szalonba Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Orttutay-palota. 11911

TEKERCS CSOMAGOLÓPAPÍR vékony kapható Knieszer könyvkereskedésében Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca.) 11851

AJANDEKTÁRGYAK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) Antik és modern porcellánok butorok, szobrok, figurák várak, festmények metszetek perzsa szövegű ezüstművek vétele, eladása, cseréltése és bizományba vétele a legolcsóbb feltételek mellett. 11691

TIZENKÉT személyes szűz 4% kH6. teljesen új, 9900 lei a Salon Artistique-ben (Fischer Eliz-palota) 11891

FRISS HÁZIKENYÉR naponra kapható Deutsch és Tornyánál Fischer Eliz-palota. Ugyanott Graham-kenyér vajjas sütemény és kétszersült. 167

PÁROKAK hajpótlékok, hajfonatok, halkrepp legolcsóbban Fischernél Str. Marasesti (Kossuth-utca) 58. 187

Ingatlan.

CALEA SAGUNA (Varjassy Lajos-utca) 66-70. sz. ház és telkek egészben, vagy részben is szabad kézből eladók. 232

BÉRBEVÉTELRE keresek 3-400 holdas elsőrendű birtokot. Ajánlatokat „Bérlő” jelleggel Wallinger hirdetője továbbá. 11603

CALEA 6. VÁNATORI (Kürtösi-úton) üres telkek szabad kézből örök áron eladó. Értekezni dr. Keresztessnél, Strada Horia (Széchenyi-utca) 4. 220

Üzletek.

HENTES, vagy élelmiszer üzletnek alkalmas helyiség bevárosban, berendezéssel együtt eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 11602

ÉLELMISZER üzletnek alkalmas kisebb bevárosi helyiség berendezéssel együtt eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11602

Oktatás.

ÓROMÁNIAI tanárnő román és német órákat ad. Cím Wallinger hirdetőjében. 11602

Különbéle.

ELVESZETT hosszú sárga szőrű vizsla. Megtaláló sziveskedjék tulajdonosának jutalom mellett átadni, Strada Crisan (Karolina-utca) No. 3. 11510

OBINOS JELMEZEKET egy estélyre kölcsönbe vennék. Cimeket „Jelmez-bál” jellegre a kiadóba kérek. 231

VIZUMOZAST 50 felért vállalkozó vasárnapig Mandl papírüzlet Bulevardul Reg. Ferdinand 15. 236

EZERJÓFU gyomorfélt, pártalan hatású szer gyomor és bél bántalmak étvágytalanság hányinger, felfuvtottság emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy-szerár Aradon. 10831

APRÓHIRDETÉSEKET az Arad Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca), „Kelet” hírlap-elárúzó és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. Haasz ügynök-és Str. Eminescu (Deák F-utca) 2. és Mandl Bulevardul Regele Ferdinand 1. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papír-üzlet. Számolató felvételi irodája, Strada Tribunal Axente (Damenich-utca) 14. Mi. Klein Mór könyvkereskedésében Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 12. „Victoria” általános kereskedelmi iroda Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 16. Friedmann ingatlanforgalmi irodája utján Str. George Baritiu (Rákóczi-utca) 1.

Megvételre kereseték

Lehetőleg Aradmegyében elsőrendű nagyobb malom és nagyobb birtok kastélyal, gazdasági épületekkel. Vadász-területnek alkalmas erdős birtokok előnyben. Részletes ajánlatot ármegjöléssel: „Nagybirtok” címen WALLINGER hirdetője továbbá. 11601

Hirdetmény.

Panatulnou (Ujanád) község-nél egy írnök alkalmazást nyer. Panatulnou, 1922. jan. 17-én. 222 Jegyző.

Regatul Romania Judicatoria de ocol Arad.

G. 8687-8-1921.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul executor jud. regesc prin aceasta publica, ca in urma decisiului a judicatoriei de ocol Arad No. G. 8687-8. in favorul lui Francisc Farcas pentru suma care susta si acces contra sa decide termin licitatie pe 30. Ianuarie 1922. in Arad Piata Avram Iancu No 14 la ore 4 d. a. unde se vor vinde la licitatie publica mobile si alte obiecte pretuite in Lei 5700 aceasta licitatie se defige si in favorul lui Birnfeld Simion. Arad la 16. Ianuarie 1922. 234

G. Ciupuliga, executor jud. reg.

Gsunya nők szépek, szép nők szabber lesznek a HAJÓS-főle DORÉ-CRÉME

használati utas. 10176

Hajfestő „Melogen”

olcsóbb legjobb gyártmányu fekete és barna színekben. Ára 36 K. Fenti szerék kaphatók

Hajós gyógytárban

Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

Kifutó fiu

jó fizetéssel

felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Forgalmi akadályok

WIEN-ARAD között okozták, hogy az Ön árnya 6-8 hétig, van uton.

Tegyen velünk egy kísérletet.

Mi hivatalnokokkal kísérletünk. Minden ellen biztosítjuk az árut. Az összes határállomásokon tiókjaink vannak

Meg van tehát a garancia, hogy szállítmánya nálunk a leggyorsabban ARADRA jut.

Breszler & Friedman

szállítók

WIEN, L. Rudolfsplatz 3. (a Metropole szálló mellett.)

Telefon 62-6-26. 163

Sürgönyeim: „Expressdienst”.

Legjobb és legolcsóbb női-, férfi- és gyermekcipők,

továbbá elsőrendű minőségű vásznak, szövetek, bémát vidéken használatos szövöparutok bármily mennyiségben kaphatók: 11803

„Federala Cooperativelor Satesti” (a bucaresti orsz. szöv.) aradmegyei fiókjánál Arad, P. Avram Iancu (Szabadság-ter) 18

Polgári takarékpénztári

kis részvényt bármily mennyiségben vesz darabonként 100 Leleért „Nagyszeheni” ált. takarékpénztár” képviselősege Arad, Piata Catedralai (Thöly-tér) 4. 11803

Regatul Romania. Judicatoria de ocol Siria.

Nr. G. 2026-1921.

PUBLICATIE DE LICITATIUNE.

Subsemnatul esmis judecatoresc in senul Art. 102 al legi LX. din 1881. respectiv Art. 19. al legii XLI. din 1908. prin aceasta publica, ca in urma decisiului judicatoriei de ocol Siria Nr. Pk. 1657-1921 pentru suma de 2000 lei si accesorii efectuatindu-se in 30. Noemvrie 1921. executiunea de escontenare in favoarea lui Ludovic Schmidt repr. prin dr. Emil Zoltan avocat in Pancota contra locuitorului domiciliat in com. Pancota, miscatoarele securesrate si pretuite in 2200 lei si anume mobile in casa hainele de pat si lemne de foc cari se vor vinde prin licitatie publica.

Deci in urma decisiului de sub Nr. G. 2026-1921. a judicatoriei de ocol Siria, pentru incasarea preferintei de 2000 lei capital dupa aceasta din 1. Februarie 1921. interese de 5% si speciele de 372 lei, stabilita pana astazi sa defiga terminul de licitatie pe 30. Ianuarie 1922. oarelo 4. p m in comuna Pamcofa la locuinta urmaritului si la acuza cumparatorii se invita cu acea observare, ca miscatoarele se vor vinde in senul Art. de lege LX. din anul 1881. §-ului 107. 108. pe langa solvirea in bani gatain caz de lipsa si sub pretul estimat. Intrucat miscatoarele mentionate sunt sechesrate sa supra sechesrate si din partea altora si acestea si au castigat drept de escontenare, licitatie se ordona in senul §-ului 20. al legii XLI. 1908. si in favorul acelora. 233

Siria la 11. Ianuarie 1922.

LUDOVIC FLOSZ,

cancelist ca esmis judecatoresc.

Könyvkötészeti tanulóleány

felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító kosákkal felelősség mellett pontosan és előzőleg jelölve:

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. sz. Bekapcsolt telefon 250. sz.